

**Voortgangsrapportage 'Oprichting van het Shared Service Center HRM
voor Personeelsregistratie en Salarisadministratie'**

Den Haag, 18 juni 2004
Versie 1.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Medezeggenschap en overleg met Centrales voor Overheidspersoneel	3
1.3	Risicobeheersing	4
2	Opbouw P-Direkt en Transitie Ministeries	6
2.1	Organisatorisch Domein	6
2.2	Inrichting P-Direkt	6
2.3	Dienstverlening P-Direkt	6
2.4	Productiedatum	6
2.5	Personeel	6
2.6	Vestiging	7
2.7	Afnamedatum Dienstverlening	7
2.8	Transitie	7
3	Aanbesteding ICT-infra structuur P-Direkt	8
3.1	Tussenresultaten aanbesteding	8
3.1.1	<i>Prijs-prestatie inkoop (inkoopcontract)</i>	8
3.1.2	<i>Beoordeling Werkende oplossingen</i>	8
3.1.3	<i>Geselecteerde ICT-toepassingen</i>	8
4	Governance	9
4.1	Verantwoordelijkheden en besturing in de periode tot 2008	9
4.2	De vorming van een dienst die een baten-lastenstelsel voert	9
4.3	Voortgangsmeting ministeries en P-Direkt in realisatiefase	9
5	Context en continuïteit	10
5.1	Harmonisatie van arbeidsvoorwaardenregelingen	10
5.2	Garantie Salarisverwerking	10
5.3	RYX	10
6	Financiële paragraaf	11
6.1	Kosten-batenanalyse	11

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op 4 juli 2003 heeft het kabinet besloten tot de oprichting van een Shared Service Center HRM voor Personeelsregistratie en Salarisadministratie (hierna te noemen: P-Direkt¹). De oprichting van P-Direkt maakt onderdeel uit van het Programma Andere Overheid waarmee het kabinet ondermeer streeft naar een klantgerichte dienstverlening van de overheid en een vermindering van de administratieve lasten. De oprichting van P-Direkt is hiermee een uitwerking van de rijksbrede heroriëntatie op de interne organisatie met het doel te komen tot verhoging van kwaliteit en efficiency van de organisatie van de rijksdienst tegen lagere kosten. Door de oprichting van P-Direkt worden de administratieve en registratieve taken op het gebied van HRM van de deelnemende ministeries overgeheveld naar P-Direkt. Het voornemen is om vanaf 1 januari 2006 een volledig operationele organisatie te hebben gerealiseerd. Ministeries zullen vanaf 1 januari 2006 tot uiterlijk 1 januari 2008 aansluiten om de diensten van P-Direkt af te nemen. De 'voorbereidingsfase' heeft plaatsgevonden van medio 2003 tot medio 2004. De periode vanaf medio 2004 tot 1 januari 2008 betreft de zogeheten 'realisatiefase' terwijl vanaf 1 januari 2006 de 'productiefase' start.

Alle ministeries (met uitzondering van het ministerie van Defensie) voeren op dit moment de benodigde werkzaamheden uit om P-Direkt op 1 januari 2006 in 'productie' te laten gaan en om de aangeboden diensten af te kunnen nemen.

In het kabinetsbesluit tot oprichting van het SSC HRM van 4 juli 2003 is onder meer besloten dat de minister voor BVK in de periode medio 2003 tot en met medio 2004 een plan van aanpak opstelt voor de oprichting van P-Direkt en dit ter vaststelling aan het kabinet voorlegt. Het plan van aanpak voor de oprichting van P-Direkt bevat in elk geval:

- Een nadere kosten-batenanalyse
- Een verdeling van de besparingen tussen de ministeries
- Een plan van aanpak (Masterplan, inclusief financiële paragraaf) van het SSC HRM voor de realisatie- en productiefase
- Een plan van aanpak (Masterplan, inclusief financiële paragraaf) per ministerie voor de realisatie- en productiefase
- Een 'governancemodel' voor de productiefase
- De resultaten van de aanbesteding

Vanuit het ministerie van BZK is inmiddels een Masterplan opgesteld voor de aanpak van de opbouw van P-Direkt. Ook de ministeries hebben bijbehorende Masterplannen opgesteld. De voorliggende voortgangsrapportage bevat de kernpunten en samenvattende conclusies uit deze plannen van aanpak en geeft daarmee een overzicht van de tussentijdse resultaten van de uitvoering van het kabinetsbesluit van 4 juli 2003.

1.2 Medezeggenschap en overleg met Centrales voor Overheidspersoneel

Medezeggenschap

In het kabinetsbesluit tot oprichting van SSC HRM P&S is het uitgangspunt vastgelegd van effectieve medezeggenschap; daarbij was reeds geconstateerd dat een aanvullende overlegafpraak noodzakelijk kon zijn daar waar bestaande overlegstructuren niet toereikend zouden blijken. Op grond van de Wet op de Ondernemingsraden ligt de formele medezeggenschap bij de Groepsondernemingsraad van BZK (GOR BZK). Daarnaast is gezien het interdepartementale karakter van het traject een convenant gesloten met alle bij de vormgeving en inrichting van P-Direkt betrokken medezeggenschapsorganen. Met het convenant is het interdepartementale Medezeggenschapsplatform P-Direkt (MP-Direkt) in het leven geroepen.

Het Masterplan P-Direkt is voorgelegd aan het Medezeggenschapsplatform P-Direkt en de Groepsondernemingsraad van BZK. Zowel het Medezeggenschapsplatform P-Direkt als de Groepsondernemingsraad van BZK hebben hierover inmiddels positief geadviseerd.

¹ De Vaste Commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft de minister voor BVK verzocht de naam SSC HRM te vervangen door een Nederlandstalige en compacte naam. De Stuurgroep SSC HRM heeft besloten dat vanaf 1 juni 2004 de huidige naam SSC HRM wordt gewijzigd in P-Direkt. Uitgangspunt voor deze naam is de toekomstige gebruiker. De naam representeert het karakter van de dienstverlening en benadrukt de klantgerichtheid.

De Masterplannen van de ministeries zijn door de respectievelijke bestuurders aan hun eigen departementale medezeggenschapsorganen voor advies voorgelegd. Verwacht wordt dat alle departementale medezeggenschapsorganen uiterlijk eind juni een positief advies zullen hebben uitgebracht.

Centrales voor Overheidspersoneel

In het kabinetsbesluit van 4 juli jl. is het uitgangspunt opgenomen dat de formatie van P-Direkt primair zal worden bezet vanuit de huidige P&S-beroepsgroep, alsmede dat sprake zal zijn van een evenredige personele overgang vanuit ieder ministerie naar P-Direkt (contingentering). Deze uitgangspunten zijn in een voorstel voor de benoemingsprocedure aan de Centrales voor Overheidspersoneel opgenomen. Over deze benoemingsprocedure zijn besprekingen gaande met de Centrales. Op 7 juli as. wordt hierover in het Sector Overleg Rijkspersoneel (SOR) formeel overleg gevoerd.

1.3 Risicobeheersing

Het ministerie van BZK heeft een breed opgezette review door derden op de belangrijkste thema's bij de vorming van P-Direkt laten verzorgen. Het betreft de inrichting van de ICT architectuur, de aspecten rondom mens & organisatie, de kosten-batenanalyse en de governance rond dit project. De uitkomsten van de reviews hebben tot bijstellingen in de centrale en departementale activiteiten geleid en hebben geholpen de aansturing van het geheel te verscherpen.

Zo is de taak van de kwartiermaker P-Direkt uitgebreid met de expliciete verantwoordelijkheid voor de regie op en monitoring van de aansluiting van de ministeries op P-Direkt en is een transitie-manager aangesteld om de ministeries te ondersteunen in de voorbereidingen op de transitie en om de gezamenlijkheid van handelen als toekomstige gebruikers te versterken.

Een Commissie Second Opinion heeft op basis van de reviews een overall oordeel gegeven over een concept van de voortgangsrapportage. Het oordeel van de Commissie Second Opinion is te vinden in de bijlage bij deze voortgangsrapportage. Mede op basis van het oordeel van de Commissie zijn de volgende maatregelen genomen om de door de Commissie gesignaleerde risico's te beheersen:

1. De Commissie uit twijfels over de haalbaarheid van de transitie in de vorm van een integrale en gelijktijdige conversie van alle deelnemers op 1 januari 2006 (zogenaamde 'big bang').
 - In de huidige planning zal er geen 'big bang' plaatsvinden. In de migratiestrategie zoals die door P-Direkt en de ministeries is voorzien, is een nadrukkelijke rol weggelegd voor zogenaamde 'voorloperdepartementen'. Op een aantal substantiële bouwstenen van de dienstverlening van P-Direkt, fungeren deze voorlopers als pilot voor het geheel. Zo zullen naar verwachting VWS en SZW per 1 januari 2005 voor wat betreft de *personeelsregistratie- en salarisadministratie* gebruik maken van het verwerkingscentrum van het beoogde consortium. Ook voor het bestuursdepartement van Justitie wordt onderzocht of een voorlopersrol in de rede ligt. Op basis van de uitkomsten van een haalbaarheidsstudie, zullen mogelijk ook (een aantal van) de ministeries die al eerder een samenwerkingsverband waren aangegaan voor de gezamenlijke salarisadministratie (Financiën, Economische Zaken, Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen en Verkeer & Waterstaat) gebruik maken van deze versnellingsmogelijkheid. Door deze aanpak kunnen dubbele kosten in de migratie worden voorkomen en wordt een big-bang scenario zo veel mogelijk voorkomen.
 - Op dit moment worden ook nadrukkelijk de mogelijkheden bezien om met een aantal voorlopers gebruik te gaan maken van de systeemoplossing van het consortium voor de *personeelsdossiers*. Door deze aanpak en werkwijze wordt voorkomen dat de operatie gekenmerkt wordt door een 'big bang' en kunnen tevens de leerervaringen van de voorlopers toegevoegde waarde bieden voor de overige ministeries.
2. De Commissie wijst op de noodzaak van een integrale netwerkplanning, capaciteitsplanning en een kritieke pad analyse.
 - In de voortgangsrapportage is vastgelegd dat zowel P-Direkt als de ministeries hun Masterplannen zullen actualiseren en nader uitwerken na ontvangst van de finale aanbieding van de beoogde leverancier en opnieuw na de voorziene gunning. Bemensing, inzet van middelen en risicoanalyses zullen daarvan onderdeel uitmaken. De kwartiermaker zal, op basis van deze plannen, zorgdragen voor een integrale planning van het kritieke pad en de monitoring daarop.
3. De Commissie wijst er op dat ruim vóór de aansluitdatum van 1 januari 2006 P-Direkt dient te beschikken over ingewerkte medewerkers. De sleutelfuncties zouden vroeg in 2005 moeten zijn ingevuld.

- De werving voor de sleutelfuncties zal inderdaad uiterlijk begin 2005 plaatsvinden, zodat deze functies ook daadwerkelijk vroeg in 2005 zijn ingevuld. Daarnaast is in het Masterplan van P-Direkt opgenomen dat uiterlijk vanaf 1 juli 2005 begonnen wordt met de training en het inwerken van de eerste groep medewerkers.
4. De Commissie spreekt haar twijfel uit over de belangstelling van medewerkers, die thans werkzaam zijn in de functies op het gebied van personeelsregistratie en salarisadministratie op de ministeries, voor een functie bij P-Direkt (met name in de frontoffice).
 - In september 2004 zal het concept organisatie en formatierapport van P-Direkt beschikbaar zijn. P-Direkt zal medewerkers die werkzaam zijn op het terrein van personeelsregistratie en salarisadministratie informeren over hun toekomstige mogelijkheden bij P-Direkt. Deze informatieverstrekking zal op een wervende (doch realistische) wijze worden ingevuld (o.a. demo's, brochures en voorlichtingsbijeenkomsten). Wanneer de belangstelling gering blijkt te zijn, zal de sociale problematiek in omvang toenemen. Ook in dat geval blijven de ministeries verantwoordelijk voor de herplaatsing van hun overtollige medewerkers. De kwartiermakerorganisatie zal in dat geval personeel werven onder andere herplaatsingskandidaten, overige belangstellenden uit de rijksdienst en indien opportuun extern.
 5. De Commissie acht het streven naar een spoedig vertrek van P&S- medewerkers- indien het belang van deze mensen hiermee gediend is - aanbevelenswaardig mits de ministeries een scherpe aanpak voor ogen hebben van de wijze waarop de tijdelijke back-up geregeld is tot het moment van operationeel zijn van P-Direkt
 - De ministeries zullen hun Masterplannen op dit punt aanscherpen.
 6. De Commissie stelt voor een Raad van Advies in te stellen om de DGMOS in zijn rol als eigenaar van het agentschap te ondersteunen.
 - De besluitvorming over de governance is uitgesteld tot begin 2005. Bij de besluitvorming zal het advies van de Commissie worden betrokken.
 7. De Commissie spreekt haar voorkeur uit voor een korte periode van gewenning aan zelfbediening op het reële en werkende systeem in plaats van op een oefensysteem.
 - Deze voorkeur wordt onderschreven. In de voortgangsrapportage is vastgelegd dat per 1 oktober 2005 zelfbedieningstoepassingen vanuit P-Direkt beschikbaar zullen zijn. Desalniettemin zal in aanvulling hierop onder regie van P-Direkt en in samenwerking met de betreffende ministeries worden bekeken wat de mogelijkheden zijn om enige mate van gewenning in een eerder stadium te faciliteren.
 8. De Commissie heeft - op basis van de aangereikte stukken – niet kunnen vaststellen op welke inhoudelijke wijze de voortgang wordt gevolgd en risicobeheersing gedurende de realisatiefase plaatsvindt.
 - In de voortgangsrapportage is aangegeven dat de kwartiermakerorganisatie zal zorgdragen voor het monitoren van de voortgang tijdens de realisatiefase. Naast de monitoring op het kritieke pad (planningsaspecten) zullen uiteraard ook de risico's nadrukkelijk worden gevolgd en terugvalopties worden gehanteerd (conform de aanpak van de euro- en de millenniumproblematiek). In geval van escalatie zal de DGMOS met de pSG's van de deelnemende ministeries overleg voeren. De Commissie Second Opinion blijft eveneens werkzaam in de realisatiefase.

2 Opbouw P-Direkt en Transitie Ministeries

2.1 Organisatorisch Domein

In het kabinetsbesluit van 4 juli 2003 is aangegeven dat het organisatorische domein van P-Direkt betrekking heeft op alle ministeries, agentschappen en Hoge Colleges van Staat. Hierop gelden twee uitzonderingen. Het ministerie van Defensie loopt een eigen parallel traject om tot een Defensiebreed 'SSC HRM' te komen. De Staten-Generaal hebben vanuit hun specifieke behoeften voornamelijk besloten niet deel te nemen aan P-Direkt.

2.2 Inrichting P-Direkt

Ondersteund door moderne ICT-toepassingen zal P-Direkt haar diensten aanbieden. Managers en medewerkers op de ministeries krijgen met behulp van zelfbediening toegang tot de voor hen beschikbare dossiers en kunnen, voorzover zij daartoe geautoriseerd zijn, wijzigingen zelf doorvoeren. Door deze wijze van organiseren wordt een einde gemaakt aan de papieren dossiers en worden administratieve personeelsprocessen digitaal uitgevoerd. P-Direkt handelt met behulp van een contactcenter (de frontoffice) de telefonische of per e-mail gestelde vragen af. Alle achterliggende administratieve handelingen worden uitgevoerd door de backoffice van P-Direkt. P-Direkt zal een kleine aparte eenheid krijgen waarin de interne bedrijfsvoering is ondergebracht.

2.3 Dienstverlening P-Direkt

De dienstverlening van P-Direkt geschiedt in opdracht van de twaalf ministeries. De dienstverlening wordt voor een groot deel rechtstreeks geboden aan de gebruikers: medewerkers, managers en HR-professionals. P-Direkt ondersteunt de gebruikers bij voor hen relevante HRM-processen die zijn ingedeeld in een aantal takenclusters:

- salarisadministratie (inclusief expertise over arbeidsvoorwaarden en aanverwante personele regelingen);
- overige financiële vergoedingen aan personeel (zoals declaraties);
- verlof- en ziekteverzuimregistratie;
- personeelscontract-administratie en
- formatie- en organisatiegegevens.

Deze processen worden aangeboden in de vorm van een ICT-functionaliteit (click) en via het contactcenter. Aanvullend op de dienstverlening aan de gebruikers worden voor de opdrachtgevers nog specifieke diensten geboden (betalingen en inhoudingen, informatie aan derden en relatiebeheer).

Het Rijk werkt toe naar harmonisatie in regelgeving en processen. Die harmonisatie is bij de start van P-Direkt slechts ten dele afgerond. Dit houdt in dat voor ministeries ook specifieke dienstverlening noodzakelijk zal zijn. Verschillen in regelgeving hebben in ieder geval consequenties voor de kennis die opgebouwd, vastgelegd en onderhouden moet worden binnen P-Direkt, aangezien P-Direkt deze specifieke dienstverlening zal gaan leveren.

2.4 Productiedatum

Per 1 januari 2006 zal P-Direkt volledig operationeel zijn. Voorafgaand daaraan zal - mede ten behoeve van de gewenning - per 1 oktober 2005 het contactcenter operationeel zijn. Processen tussen de ministeries en P-Direkt kunnen vanaf deze datum 'live' ondersteund worden. Vanaf april 2005 kunnen de ministeries hun p-dossiers digitaal aanleveren en muteren.

2.5 Personeel

De personele transitie wordt gekenmerkt door twee bewegingen. Enerzijds zal het ministerie van BZK een nieuwe organisatie opbouwen en medewerkers benoemen, anderzijds zullen ministeries, als gevolg van het vervallen van taken, herplaatsingskandidaten aanwijzen.

Opbouw P-Direkt

Bij de bezetting van P-Direkt zullen de uitgangspunten (contingentering en kwaliteit) zo goed mogelijk met elkaar in balans moeten blijven. De personele opbouw van P-Direkt hangt ten dele samen met de transitiedatum van de afzonderlijke ministeries: hoe eerder ministeries overgaan naar P-Direkt, des te sneller de personele opbouw van P-Direkt zal moeten plaatsvinden. Op basis van het Masterplan P-Direkt en de Masterplannen van de ministeries wordt voorzien dat P-Direkt in 2008 een formatie zal hebben van 440 fte's, waarvan maximaal 44 fte's (de zogeheten sleutelfuncties) buiten de beoogde contingenteringsafspraken zullen zijn ingevuld.

Op basis van beoogde contingentieringsafspraken zullen de instroomkansen van de P&S-medewerkers evenredig over de ministeries worden verdeeld. De voorbereidingen van de personele bezetting van P-Direkt zal zo spoedig mogelijk starten nadat het overleg in het SOR is afgerond.

Mens en organisatie

De ministeries zijn belast met de aanpassingen van hun eigen organisatie en formatie. Zij zijn zelf volledig verantwoordelijk voor de herplaatsing van P&S-medewerkers van wie de taken vervallen en die geen functie krijgen bij P-Direkt. Er worden gedachten ontwikkeld om ook hierbij interdepartementale samenwerking te realiseren, gericht op het vinden van vervangende werkgelegenheid. De meeste ministeries hebben bijeenkomsten georganiseerd waar het betrokken personeel is geïnformeerd. Alle ministeries bieden het betrokken personeel aan om een ontwikkelassessment te volgen, dat hen in staat stelt om het beeld over loopbaanmogelijkheden te versterken.

2.6 Vestiging

In het kabinetsbesluit van 4 juli 2003 is uitgegaan van vestiging op een tweetal locaties. Overwegingen vanuit de optiek van efficiëntie en vanuit sociaal beleid spelen hierbij een belangrijke rol. Efficiëntieoverwegingen pleiten voor concentratie; anderzijds kan, gelet op de spreiding van de rijksdienst, de realisatie van het streven om de personele bezetting zoveel mogelijk vanuit de bestaande formatie in te vullen, belemmerd worden wanneer voor slechts één vestigingsplaats gekozen wordt. Het voornemen is om het management en de frontoffice (contactcenter) te vestigen in de regio Haaglanden en de backoffice te situeren in Amersfoort. Daarmee is gekozen voor een efficiënte structuur, waarbij ook zoveel mogelijk rekening is gehouden met personele gevolgen. In Amsterdam zal de verwerking van de gegevens door de beoogde leverancier van de ICT-infrastructuur plaatsvinden. In Amsterdam zal geen personeel van P-Direkt werkzaam zijn.

2.7 Afnamedatum Dienstverlening

In de Masterplannen hebben de ministeries aangegeven per welke datum zij de dienstverlening van P-Direkt gaan afnemen. Het overzetten van de salarisadministratie gebeurt bij voorkeur aan het einde van een kalenderjaar. Dit impliceert dat een ministerie aansluit op 1 januari van het jaar 2006, 2007 of 2008. Bijna alle ministeries streven naar aansluiting op P-Direkt per 1 januari 2006. Het ministerie van Buitenlandse Zaken sluit aan per 1 januari 2007 en het ministerie van Verkeer & Waterstaat sluit in drie stappen gefaseerd aan op het volledige dienstenpakket in 2006, 2007 en 2008.

2.8 Transitie

In de departementale Masterplannen hebben alle ministeries beschreven hoe zij het migratietraject zien van de aansluiting op en overheveling van taken naar P-Direkt. De Masterplannen vormen daarmee de leidraad waarlangs zij het complexe verandertraject ordentelijk en betrouwbaar uitvoeren. Bij de transitie spelen vraagstukken op diverse aspecten die in de tijd dienen te worden voorbereid en uitgevoerd. In dit kader worden onder andere genoemd het opschonen en digitaliseren van persoonsdossiers op de ministeries, de herinrichting van de departementale personeelsfunctie gelet op het overhevelen van de administratieve en registratieve personeelstaken, de aanpassing van diverse processen (onder meer vanuit het concept van zelfbediening) met de bijbehorende consequenties ten aanzien van de administratieve organisatie en interne controle (o.a. autorisatie, authenticatie en beveiliging) en diverse technische systeemaanpassingen. Alle ministeries hebben hun Masterplannen voor advies voorgelegd aan hun departementale medezeggenschapsorgaan. Ook tijdens de transitie zullen zij periodiek overleg voeren met de medezeggenschap.

Hoewel ieder ministerie zelf de verantwoordelijkheid draagt voor een betrouwbaar transitieproces, ligt de regie op de transitie bij P-Direkt. P-Direkt zal ministeries zo goed mogelijk ondersteunen en faciliteren bij de uit te voeren activiteiten om de afnamedatum te realiseren. De helikopterview die P-Direkt heeft en de ervaringen die tijdens het traject (met voorloopministeries op onderdelen) worden opgedaan, kunnen breder beschikbaar worden gesteld voor de andere ministeries. Uiteraard zal P-Direkt ook stringent monitoren of de ministeries daadwerkelijk de activiteiten tijdig en bekwaam afronden, zoals zij in hun Masterplan hebben aangegeven.

3 Aanbesteding ICT-infrastructuur P-Direkt

3.1 Tussenresultaten aanbesteding

Voor wat betreft de ICT-infrastructuur (inclusief de procesinrichting) is gekozen voor een openbare aanbestedingsprocedure met onderhandeling en gunning met bekendmaking. Met een beperkt aantal geselecteerde bidders is gekomen tot gemeenschappelijk vastgestelde specificaties van de ICT-diensten. De vooraankondiging is op 18 november 2003 en de aankondiging is op 12 december 2003 gepubliceerd in het Publicatieblad van de EU. Na toetsing aan de hand van de selectieleidraad hebben twee consortia zich gekwalificeerd voor de onderhandelingsfase. Ten slotte heeft één consortium, van IBM en Logica CMG, op 1 april een initiële aanbieding gedaan. Op 1 juni jl. is de finale aanbieding ontvangen. Omdat er sprake is van één aanbieder is de kwaliteit van het onderhandelingsproces extra geborgd door een review door Gartner op de finale aanbieding van het consortium. Voor de periode tot uiterlijk 1 september a.s. is een afstemfase voorzien waarna, bij een succesvolle afronding, de gunning kan plaatsvinden. Op dat moment kan het prestatiecontract worden ondertekend.

3.1.1 Prijs-prestatie inkoop (inkoopcontract)

De leverancier van de ICT-infrastructuur is contractueel resultaatverantwoordelijk en zal betrokken worden bij de ontwikkeling, bouw, financiering, beheer en exploitatie van de ICT-infrastructuur van P-Direkt. De in te kopen dienstverlening bij de aanbieder in de productiefase van P-Direkt heeft betrekking op de exploitatie en het technische beheer en onderhoud van de ICT-infrastructuur inclusief de procesinrichting. Daarnaast worden onderdelen van het functionele applicatiebeheer ingekocht. Voor de klanten (i.c. de ministeries) is het van belang dat P-Direkt optreedt als een zakelijke dienstverlener. Met de leverancier worden diensten geformuleerd die als afrekenbare eenheid worden gehanteerd in het prestatiecontract. P-Direkt kan zodoende de leverancier afrekenen op de kwaliteit, kosten, tijdigheid en overige voorwaarden van de geleverde diensten.

3.1.2 Beoordeling Werkende oplossingen

Op verzoek van de rijksdienst heeft de beoogde leverancier van de ICT-infrastructuur de bruikbaarheid onderzocht van reeds werkende oplossingen binnen de rijksdienst, waarvan de dienstverlening van P-Direkt gebruik zou kunnen maken. Immers, door gebruik te maken van reeds eerder gedane investeringen zijn versnellingen in het traject te realiseren en kan worden voorkomen dat er sprake is van desinvesteringen en dat het wiel opnieuw wordt uitgevonden. Het gaat om de HR- en salarisapplicatie van het ministerie van Financiën, het Rijksoverheidsintranet (RYX) voor de datacommunicatie en Emplaza als zelfbedieningstoepassing. Deze oplossingen zijn door het consortium 'gekeurd en gewaardeerd'.

Geconcludeerd is dat de ICT-oplossing van het ministerie van Financiën voor de onderdelen HR-systeem en salarisverwerking (payroll) goed bruikbaar is. Op het terrein van datacommunicatie is geconcludeerd dat RYX bruikbaar is, maar dat een upgrade in functionaliteit noodzakelijk is om de dienstverlening van P-Direkt optimaal te ondersteunen. Ten aanzien van de zelfbedieningstoepassing heeft het consortium gefundeerd aangegeven dat voor de integrale oplossing een andere toepassing (namelijk SAP met WebSphere) dan Emplaza de voorkeur verdient op basis van de criteria 'goed', 'goedkoop' en 'toekomstvast'.

3.1.3 Geselecteerde ICT-toepassingen

De geselecteerde ICT-toepassingen voldoen aan de behoefte van het Rijk omdat de toepassingen bewezen werkend zijn, gebaseerd zijn op standaard software en voldoende flexibel zijn om zo makkelijk en goedkoop mogelijk de bestaande systemen in de ministeries en de systemen van P-Direkt op elkaar aan te sluiten. Voor wat betreft de *ICT-architectuur* wordt gebruik gemaakt van de HR- en salarisapplicatie van SAP inclusief de medewerkers- en management zelfbedieningsapplicatie. Aanvullend daarop zal de *gebruikersinterface* voor de zelfbediening vorm krijgen door een toepassing van de beoogde leverancier. Het *contactcenter* zal worden ondersteund door een pakket dat beschikt over uitgebreide standaardkoppelingen met SAP. De software van het *documentmanagementsysteem*, dat ondermeer gebruikt zal worden voor het elektronische personeelsdossier door de ministeries, zal operationeel geëxploiteerd worden in het verwerkingscentrum van de beoogde leverancier. Via RYX zijn P-Direkt en de ministeries aangesloten op dit verwerkingscentrum.

4 Governance

4.1 Verantwoordelijkheden en besturing

In de realisatiefase tot 1 januari 2006 wordt de governance-structuur voortgezet die ook in de voorbereidingsfase is gehanteerd, met inbegrip van de interdepartementale overlegstructuur. Voor de verantwoordelijkheidsverdeling betekent dit het volgende.

- De vakministers - en voor deze de PSG's - zijn verantwoordelijk voor de aansluiting van hun ministerie op P-Direkt, ofwel de transitie, inclusief het traject met het eigen medezeggenschapsorgaan voor zover het gevolgen van de oprichting van P-Direkt voor de eigen organisatie betreft.
- De minister voor BVK - en voor hem de DGMOS - is verantwoordelijk voor de opbouw van P-Direkt. Hij is opdrachtgever aan de kwartiermaker P-Direkt die verantwoordelijk is voor de opbouw van P-Direkt en de realisatie van de ICT-infrastructuur van P-Direkt.
- Interdepartementale afstemming vindt plaats in het Kernteam van vier plaatsvervangende Secretarissen-Generaal (pSG' s) en opdrachtgever ter voorbereiding op de Stuurgroep SSC HRM, waarin alle pSG' s en de opdrachtgever zitting hebben.
- De minister voor BVK – en voor hem de DGMOS- is verantwoordelijk voor de regie op het totale proces en het bewaken van de voortgang van de transitie van de ministeries.
- Ten aanzien van de governance zal voor de definitieve groenlicht-meting in februari 2005 een sturingsmodel worden ontwikkeld dat geldt voor diensten die een baten-lastenstelsel voeren en dat recht doet aan de verschillende rollen van eigenaar, de departementale opdrachtgevers en de beleidsmatige opdrachtgever. Op dit moment is er nog geen eenduidige governancestructuur beschikbaar voor een organisatie die taken rijksbreed uitvoert.
- De aangesloten ministeries betalen een tarief voor de afgenomen dienstverlening. Voorzover in de periode 2006 tot 2008 een exploitatietekort resulteert, doordat nog niet alle twaalf departementen deelnemen in het financieren van de aanloopkosten, is interdepartementaal overeengekomen dat exploitatietekorten en/of –overschotten tussen de deelnemers en de toekomstige deelnemers worden gesaldeerd.

4.2 De vorming van een dienst die een baten-lastenstelsel voert

In het kabinetsbesluit van 4 juli 2003 is vastgesteld dat P-Direkt een agentschap (een zogeheten dienst die een baten-lastenstelsel voert) van het ministerie van BZK wordt. In juni 2004 heeft de materiële groenlicht-meting op dit voornemen plaatsgevonden door de Toetsingscommissie Verzelfstandigingen. In deze eerste tussentijdse groenlicht-meting is P-Direkt gecompimenteerd met het tot dan toe doorlopen traject voor de verkrijging van de status van een dienst die een baten-lastenstelsel voert en zijn voorwaarden gesteld voor het voldoen aan de definitieve groenlicht-meting die is voorzien in februari 2005. Hierna kan de Tweede Kamer worden verzocht om in te stemmen met het verkrijgen van de status van een dienst die een baten-lastenstelsel voert per 1 januari 2006.

4.3 Voortgangsmeting ministeries en P-Direkt in realisatiefase

De bewaking op voortgang en kwaliteit vindt plaats door de Stuurgroep P-Direkt.

Daarnaast verzorgt de kwartiermaker halfjaarlijks een overall rapportage over de voortgang van de transitie door de ministeries en over de opbouw van P-Direkt. De monitoring van de opbouw van P-Direkt geldt tot en met het moment dat het laatste ministerie geheel op P-Direkt is aangesloten (nu voorzien op 1 januari 2008).

5 Context en continuïteit

5.1 Harmonisatie van arbeidsvoorwaardenregelingen

In het kabinetsbesluit van 4 juli 2003 is geconstateerd dat de standaardisatie van de uitvoering van rechtspositionele regelingen een voorwaarde is voor een efficiënte inrichting van de uitvoeringsprocessen van de regelingen. Momenteel zijn er tussen ministeries nog verschillen, zowel als het gaat om de rechtspositie zelf als waar het gaat om de administratieve uitvoering van rechtspositionele regelingen. De standaardisatie kent derhalve twee sporen. In de eerste plaats zal onder de verantwoordelijkheid van de kwartiermaker en in samenwerking met de ministeries via het (her) ontwerp van de uitvoeringsprocessen een sterke mate van uniformering van de uitvoering plaatsvinden, binnen de bandbreedte die de bestaande regelgeving biedt.

In de tweede plaats was er ook al voor het besluit tot oprichting van P-Direkt sprake van het voornemen tot uniformering van de rechtspositieregelingen binnen het Rijk om langs die lijn een besparing in de uitvoering te realiseren. Het project HARP (Harmonisatie Arbeidsvoorwaarden Rijkspersoneel) is gestart met de doelstelling om de rechtspositie te harmoniseren, het aantal en de complexiteit van regelingen te verminderen en zodoende de bureaucratie terug te dringen. Gelet op de voor de uitvoering van HARP noodzakelijke onderhandelingen met de centrales van overheidspersoneel is ervoor gekozen om de te verwachten resultaten van HARP niet bepalend te laten zijn voor de inrichtingseisen van P-Direkt. Indien bedoelde harmonisatie van regelgeving niet tijdig tot stand komt, komen besparingen in de uitvoering in verband met deze harmonisatie alsdan tot wasdom.

5.2 Garantie Salarisverwerking

Het garanderen van de salarisverwerking is in het kabinetsbesluit van 4 juli 2003 als continuïteitsrisico beschouwd. Het huidige salarissysteem IPA zal per 1 januari 2006 uit de lucht gaan. Het samenwerkingsverband IPA salarissystemen is met ingang van die datum door de deelnemers (Rijk en derden) opgezegd. De dienstverlening van IVOP stopt op 1 januari 2006. Het risico ten aanzien van de continuïteit van de salarisverwerking is via twee trajecten afgedekt:

- Het ministerie van Financiën (reeds vanaf 1 januari 2004) en de ministeries van Economische Zaken, Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen en Verkeer & Waterstaat (vanaf 1 januari 2005) zullen geen gebruik meer maken van IPA. Deze ministeries hebben een alternatief voor de salarisverwerking gevonden door gebruik te maken van SAP-payroll. De komende periode wordt definitief bepaald of deze ministeries de salarisverwerking in 2005 organiseren via het Facilitair Salariscentrum (conform eerder ingang gezet beleid) of dat voor (een of meerdere van) deze ministeries de salarisverwerking door P-Direkt zal geschieden.
- De acht andere ministeries gaan rechtstreeks gebruik maken van de diensten van P-Direkt. Voor ministeries die vanaf 1 januari 2006 nog geen diensten af (kunnen) nemen van P-Direkt blijft de salarisverwerking na die datum gegarandeerd. In februari 2004 is hierover ambtelijk een akkoord bereikt. Dit akkoord omvat de voortzetting van de huidige dienstverlening door Pink Roccade Public zonder IVOP. Om dit te effectueren heeft het ministerie van BZK een overeenkomst met Pink Roccade Public gesloten en de toedeling van kosten, verantwoordelijkheden en taken rond aansturing en controle in een convenant tussen de acht ministeries vastgelegd. De kosten voor het eventueel gebruikmaken van deze voorziening liggen op het niveau van de huidige kosten voor salarisverwerking.

5.3 RYX

Het Rijksbrede Intranet RYX heeft tot doel om de samenwerking en het delen van kennis tussen de organisaties van het Rijk te bevorderen en de interne bedrijfsvoering van die organisaties te verbeteren. Voor de medewerkers fungeert RYX als infrastructuur en ruggengraat voor de bundeling van generieke voorzieningen op ondermeer het terrein van personeel en organisatie. RYX is door de leverancier als werkende oplossing benoemd mits een upgrade van bepaalde functionaliteiten zou worden doorgevoerd. In de periode na de initiële aanbieding zijn de noodzakelijke investeringen in overleg tussen het consortium, de eigenaar van RYX en de functionele beheerder van RYX (ICTU) uitgewerkt. De gewenste upgrade heeft betrekking op de technische infrastructuur en zal tijdig beschikbaar komen zodat er geen beletsel is om de datacommunicatie tussen P-Direkt, de ministeries en het consortium via RYX te verzorgen. De ministeries zullen er voor zorgdragen dat hun departementale netwerken navenant worden aangepast om aan de capaciteitseisen van P-Direkt te kunnen voldoen.

6 Financiële paragraaf

6.1 Kosten-batenanalyse

Het besluit van 4 juli 2003 tot oprichting van P-Direkt is mede genomen op basis van een bedrijfseconomische business case. Daarbij heeft het kabinet ondermeer besloten dat het plan van aanpak voor de oprichting van P-Direkt in elk geval bestaat uit een nadere kosten-batenanalyse (hierna te noemen: KBA) en een verdeling van de besparingen tussen de ministeries.

Daarom heeft het kabinet in het afgelopen jaar een nadere kosten-batenanalyse (KBA) laten opstellen om een precieze uitwerking van de baten en kosten voor de ministeries in beeld te brengen. Bij het opstellen van deze KBA is gebruik gemaakt van de OEI-systematiek (Onderzoek Effecten Infrastructuur). Deze systematiek, die veelal wordt toegepast bij infrastructuurprojecten, is nu ook voor het eerst met succes toegepast op een niet-infrastructuurproject. Het gebruik en de toepassingsmogelijkheden van de OEI-leidraad en daarmee ook de KBA zijn hiermee voor de rijksdienst vergroot.

Deze nadere KBA bevestigt het kabinetsbesluit van 4 juli 2003, dat de oprichting van P-Direkt een verantwoorde economische investeringsbeslissing is voor de twaalf participerende ministeries². De eerdergenoemde personeelsreductie is daarbij een belangrijke component. Daarnaast is sprake van lagere ICT-kosten doordat nieuwe investeringen in de ICT-infrastructuur en het beheer en onderhoud daarvan gezamenlijk worden gerealiseerd en niet alle ministeries deze uitgaven individueel hoeven te doen. Daarmee wordt geconstateerd dat de uitkomsten van de KBA een bevestiging geven van het besluit dat de oprichting van P-Direkt doelmatig is. BZK zal de komende jaren monitoren in hoeverre de voorziene effecten gerealiseerd worden.

² Voor het ministerie van Buitenlandse Zaken zal de impact van de aansluiting van het postennetwerk nader worden afgewogen in de tweede helft van 2004.